



TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
DECEMBER 2022



Vi vill passa på att tacka för allt gott arbete under det gångna året!
Även 2022 har delvis präglats av pandemin som ställt krav på förändrade
arbets sätt. Ni har tillsammans gjort ett fantastiskt jobb i den extra utmaning som detta inneburit.
Stort tack för era arbetsinsatser under 2022. Vi önskar er vilsamma ledigheter och varmt
välkomna tillbaka till ett nytt verksamhetsår 2023.

God jul och gott nytt år önskar
Verksamhetsledningen för Barn, unga och familjehälsa

Innehåll

Studie Utrotning av HPV och livmoderhalscancer	s 03
Självprovtagning HPV för långtidsutvecklare av gynekologiskt cellprov	s 03
Nyheter i nationellt vårdprogram livmoderhalscancerprevention	s 03
Ändring av basprogram för gravida	s 04
Nyheter i graviditetsregistret	s 04
Fetalt RhD genotypning	s 05
Information från kvinnojouren	s 05
Webbutbildning för gynekologisk cellprovskontroll	s 05
Information från Livets tråd	s 06
Kalendarium	s 07



Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Ingela Larsson, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Ingela Larsson, Samordningsbarnmorska, Ingela.Larsson@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Mirja Augutsson, Dietist/Verksamhetsutvecklare, mirja.augustsson@regionvarmland.se,
010-831 67 25

Sofia Nääs, Psykolog/Verksamhetsutvecklare, sofia.naas@regionvarmland.se 010-831 60 16

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

www.1177.se/varmland • www.regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Centralsjukhuset
Bryggargatan 7
651 85 Karlstad



Studie Utrotning av HPV och livmoderhals-cancer

Alla kvinnor födda 1994 – 1999 erbjuds kostnadsfri vaccination med Gardasil9 och HVP-prov inom studien, som ska pågå till december 2024. Region Värmland började i november 2022 att erbjuda kvinnor födda 1996 och 1999 vaccination med Gardasil9 och självtest HPV (catch-up), eftersom dessa kvinnor redan borde ha tagit ett cellprov under året, förutsatt att de hörsammat sin kallelse.

Från och med januari 2023 kallas de kvinnor som ska erbjudas vaccination med Gardasil9 och samtidig provtagning via Invitation tillsammans med övriga som kallas för cellprov. I kallelserna bifogas informationsbrev om studien även till de som inte erbjuds vaccination. Det fungerar inte rent tekniskt att enbart skicka informationen till kvinnor födda 1994 – 1999.

Oavsett om kvinnorna tidigare fått vaccination med Gardasil4 eller inte ska de erbjudas att delta i studien.

När en kvinna som är född 1994 – 1999 kommer för sitt cellprov, följ *Checklista vid cellprovsbesök för åldersgrupp 1994 – 1999*. Checklistan finns i [Samlade rutiner och lathundar](#) i Teamsgruppen *Utrotningsprojektet Region Värmland* under filer.

Om kvinnan väljer att delta i studien ska det vid besöket tas både ett vanligt cellprov och ett prov med ”självpровtagningspinne”. Enklast är att barnmorskan tar båda proverna. Anledningen till att det behövs två prover är att Klinisk patologi i Värmland inte kan genotypa HPV.

/ Ingela och Maria Heggen

Självpровtagning HPV för långtidsuteblivare av gynekologiskt cellprov

Nu verkar det som allt är på plats så från 2 januari 2023 kan självprovtagning av HPV erbjudas till långtidsuteblivare av gynekologiskt cellprov.

[RUT-25408 Självpровtagning HPV för långtidsuteblivare av gynekologiskt cellprov](#)

/ Ingela och Maria

Nyheter i nationellt vårdprogram livmoderhals-cancerprevention

Från 1 januari 2023 övergår Region Värmland till primär HPV- screening på alla oavsett ålder. Det innebär att det endast finns en remiss för screeningprover. Om HPV påvisas i provet går det vidare till cytologisk analys. Svarshanteringen sker på samma sätt som i nuläget, vid normalt provsvar skickas svaret ut från Klinisk patologi. Alla provsvar som inte är normalsvar ska omriktas till GCK-expeditionen, CSK och Pontus Bjerre. Proverna kan komma att sparas i Biobank, vilket framgår i kallelsen. Viktigt att Nej-talong fylls i och skickas in om personen inte samtycker till biobankning.

/ Ingela o Maria

Ändring av basprogram för gravida

I basprogrammet för gravida finns nu inlagt att information om vaccin mot kikhosta, covid-19 och influensa ska ges vid hälsosamtalet samt att remiss ska skickas till Vaccination Värmland vid inskrivningssamtalet angående vaccination mot kikhosta.

Använd Folkhälsomyndighetens information: folkhalsomyndigheten.se/

[CHE-13300 Basprogram, kontroller för friska kvinnor med normal graviditet](#)

[RUT-13109 Medicinskt basprogram](#)

/Ingela

Nyheter i graviditetsregistret

Tack för allt arbete ni gör med Graviditetsregistret. Från årsskiftet kommer några förändringar göras i Graviditetsregistret:

Inskrivningsregistreringen

- Fråga om Covid-19 sjukdom tas bort
- Fråga om Covid-19 vaccination tas bort

Uppföljningsregistrering avslutad graviditet, till exempel missfall

- Datum för beräknad partus läggs till enligt SM, UL eller ET.
- ”Avbrytande pga fosterskada” ändras till ”Avbrytande pga fosteravvikelse”

Uppföljningsregistrering (fött barn)

- Fråga om Covid-19 sjukdom tas bort
- Fråga om Covid-19 vaccination tas bort
- Ny fråga: Har vaccination mot kikhosta givits under graviditeten? Om ja, kommer en följdfråga om i vilken graviditetsvecka (<16, 16-23, 24-32, >33, vet ej).
- Ny fråga: Har vaccination mot influensa givits under graviditeten? Om ja, kommer en följdfråga om i vilken graviditetsvecka (<12, 12-23, 24-32, >33, vet ej).
- Ny fråga: Har barnmorskemottagningen haft tidig kontakt (inom 3 veckor) med den förlösta via (flera alternativ kan anges): Svartalernativ: Telefonsamtal, digitalt vårdmöte, mottagningsbesök, hembesök, nej eller vet ej.
- En begränsning av möjliga datum för eftervårdsbesök sätts till 4-16 veckor efter förlossningsdatumet.

Graviditetsregistret önskar er en god jul och gott nytt år!

/Yvonne Skogsdal

Samordningsbarnmorska/vårdutvecklare PhD

Ordf. MHV-gruppen inom Graviditetsregistret

Mödrahälsovårdsenheten

Region Örebro län

Fetalt RhD genotypning

Under vecka 52 och vecka 1 görs ingen analys av fetalt RhD genotypning vilket innebär länge svarstid än vanligtvis. Provtagningen ska fortgå enligt rutin.

/Ingela

Information från kvinnojouren

Två foldrar att ha i väntrummet samt två informationslappar för användning på patienttoalett, finns att beställa karlstadskvinnojour.se

/Ingela



Webbutbildning för gynekologisk cellprovskontroll

Nu finns webbutbildningen om gynekologisk cellprovskontroll på utbildningsplattformen.

[Utbildningsplattformen](#)

/Ingela

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Representant från Amningshjälpen, barnmorska Nina Stanizewski anordnar kostnadsfria digitala kurser om amning till blivande föräldrar. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige.

Kurserna är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

Två kurser är planerade under våren. Bägge kurserna är digitala och varje kurs består av två halvdagar. Första kursen startar 10 februari och andra kursen startar 17 mars.

Kurserna finns ännu inte inlagda på sensus.se, det kommer de att bli inom kort och då anmälan via sensus.se.

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjolk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Vårdprogrammet amningskomplikationer

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns att ladda ner via länk:

karolinska.se



Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Camilla Besterman
Cristina Gilla
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Fritzson
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se
Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsidan](#)



KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

MHV-enheten anordnar eller stöder:

Region Värmland erbjuder:

*** Amning, stöd i amningsstarten**

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självttest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

MI-Utbildning våren 2023

Förnärvarnade finns inga datum till våren

Kommande utbildningar

2023

Februari Information om våra patientföreläsningar om kroppen under och efter graviditet

Johanna Linnell Sanna Norlander, fysioterapeuter
15 februari 10-12.30 via Teams, inbjudan har skickats ut

*** BMM-dag**

4 april, heldag, Morbrors ådra, Centralsjukhuset Karlstad
Program och inbjudan kommer